

УКРАЇНА

ПЕРВОМАЙСЬКА МІСЬКА РАДА ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ

Р І Ш Е Н Н Я

22 травня 2024 року

Первомайський

№ 253

**Про схвалення проекту Програми
управління відходами Первомайської
міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки**

Розглянувши проект Програми управління відходами Первомайської міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки, керуючись ст. 26 Закону України «Про управління відходами», п. п. 1 п. «а» ст. 27, п. 6 п. «а» ст. 30, ст. 52, ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», виконавчий комітет

ВИРІШИВ:

1. Схвалити проект Програми управління відходами Первомайської міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки (додається) та надати його на розгляд та затвердження Первомайській міській раді.

2. Контроль за виконанням цього рішення покласти на першого заступника міського голови Антона ОРЕХОВА.

Міський голова

Микола БАКШЕЄВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням виконавчого комітету
від 22 травня 2024 року № 253

ПРОГРАМА ПРОЄКТ
управління відходами Первомайської міської територіальної громади
на 2024-2028 роки

1. Необхідність і стисле обґрунтування доцільності розроблення Програми

Програма управління відходами Первомайської міської територіальної громади на 2024 – 2028 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до законів України «Про управління відходами», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про місцеве самоврядування в Україні».

Сьогодні діяльність житлово-комунального господарства Первомайської міської територіальної громади у сфері управління побутовими відходами характеризується збільшенням рівня забруднення навколишнього природного середовища, а також значними витратами ресурсів.

09 липня 2023 року було введено в дію Закон України «Про управління відходами». Ним передбачено, зокрема, такі зміни:

- децентралізація управління відходами: врегулює питання розділення повноважень між міністерствами, обласними державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування. Прописано чіткі правила співпраці органів місцевого самоврядування, інвесторів, переробних підприємств, виробників продукції та товарів, що дозволяють надавати якісні та доступні послуги у сфері управління відходами;

- багаторівневе планування: передбачає рух від державного плану управління відходами до планів управління відходами підприємств;

- розбудова інфраструктури;

- європейські принципи – ієрархія управління відходами, розширена відповідальність виробника.

Щоб на заміну полігонам та звалищам була сучасна інфраструктура, потрібні інвестиції та час. Проблема накопичення відходів на звалищах наростала не одне десятиліття. Закон України «Про управління відходами» передбачає приведення усіх існуючих місць видалення відходів у відповідність. А ті, які не відповідатимуть європейським нормам, будуть закриті.

Проблему ТПВ на території Первомайської міської територіальної громади можна вирішити в рамках Програми, яка дозволить об'єднати та скоординувати зусилля органів місцевого самоврядування, природоохоронних організацій, підприємств, засобів масової інформації, населення, громадських організацій на місцевому рівні.

Найбільшої гостроти набула проблема твердих побутових відходів, пов'язана, насамперед, з їх збиранням, сортуванням і знешкодженням чи утилізацією. Зорієнтованість винятково на вивезення та захоронення відходів ніколи не забезпечувала і не може забезпечити необхідної нейтралізації їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище. Основна частка відходів, що вивозиться на полігон, є потенційним ресурсом, який може бути використаний, як вторинна сировина.

Відповідно до ч. 2 ст. 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень виконавчих органів міських рад у сфері управління відходами належить, зокрема, запровадження роздільного збирання побутових відходів та забезпечення виконання цільових показників щодо підготовки для повторного використання та рециклінгу побутових відходів; забезпечення ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ у межах населених пунктів; надання інформації, проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи серед населення щодо управління відходами.

Запровадження роздільного збору твердих побутових відходів спрямована на розв'язання ключових екологічних проблем, пов'язаних з неефективним поводженням з відходами, а також створення системи комплексного управління твердими побутовими відходами з вилученням вторинної сировини.

Проблема у сфері управління побутовими відходами потребують невідкладного вирішення за умови фінансування заходів на місцевому та державному рівнях.

2. Основна мета Програми і термін її реалізації

Основною метою Програми є подальший розвиток системи управління відходами всієї території Первомайської міської територіальної громади, забезпечення повного збирання і своєчасного знешкодження і видалення ТПВ, запровадження роздільного збирання відходів, зведення до мінімуму утворення відходів, зниження (до повної ліквідації) шкідливого впливу місць захоронення ТПВ на навколишнє природне середовище.

Метою Програми є стовідсоткове залучення населення до роздільного збору ТПВ, підвищення рівня екологічної освіти, виховання та підвищення рівня свідомості мешканців громади, а також ліквідація стихійних сміттєзвалищ на території громади, зменшення кількості ТПВ, що захоронюються на полігоні ТПВ, поліпшення екологічного стану довкілля, одержання вторинної сировини.

Реалізація Програми сприятиме створенню умов для підвищення стандартів життя населення громади шляхом впровадження системного підходу в управлінні відходами, зменшення обсягів утворення відходів, збільшення їх переробки та повторного використання.

Програма передбачатиме, зокрема, виконання заходів за напрямками:

- розробка та затвердження місцевого плану управління відходами;
- організація управління побутовими відходами в громаді;
- покращення та належна організація системи збирання, сортування, вивезення, повторного використання та перероблення побутових відходів громади;
- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ;
- придбання та впровадження нового обладнання, устаткування та техніки у сфері управління побутовими відходами, а також поліпшення стану контейнерних майданчиків та під'їзних доріг до них;
- підвищення обізнаності населення щодо управління відходами та перехід до системи роздільного збирання відходів на території громади.

Санітарне очищення Первомайської міської територіальної громади здійснюється спеціальними автомобілями комунального підприємства або іншого суб'єкта господарювання, який визначено у встановленому законодавством порядку виконавчим комітетом Первомайської міської ради виконавцем операцій із збирання та перевезення побутових відходів на території Первомайської міської територіальної громади.

Важливою умовою впровадження Програми є постійна робота з населенням. Населення повинно бути інформовано про наявність цієї Програми, про її мету, завдання, терміни виконання та досягнуті результати.

Термін реалізації Програми – 5 років.

3. Характеристика існуючого стану управління відходами

Територія міста Первомайський становить 3083,1 га.

Загальна чисельність населення громади на 1 травня 2024 року становить 36 706 осіб: м. Первомайський – 26 511, с. Ржавчик – 591, с. Грушине – 401, с. Високе – 190, с. Калинівка – 146, с. Маслівка – 145, с. Караченців – 78, с. Кашпурівка – 72, с. Радомислівка – 13, ВПО – 8559.

Житловий фонд міста Первомайський складає 602,417 тис. м² загальної площі. В середньому на одного жителя міста припадає 22,72 м² загальної площі. Норми утворення

ТПВ в упорядкованих будинках м. Первомайський складають 1,3 м³/люд. рік, в будинках приватного сектора - 1,4 м³/люд. рік.

Щорічна середня кількість накопичення твердих побутових відходів у Первомайській міській територіальній громаді становить 12,027 тис. тонн. (51,23 тис. м³).

Роботи з санітарного очищення, збирання та перевезення побутових відходів у Первомайській міській територіальній громаді здійснює комунальне підприємство «Жилсервіс» Первомайської міської ради Харківської області (далі – КП «Жилсервіс»), яке має обладнання та спецтехніку для збирання та перевезення ТПВ (контейнери-сміттєзбірники, сміттєвози), а також експлуатаційну базу.

Збирання та перевезення твердих побутових відходів багатоповерхових забудов, будинків приватного сектора, організацій, закладів та установ здійснюється згідно з графіком, затвердженим рішенням виконавчого комітету Первомайської міської ради Харківської області від 04.04.2023 № 69 та на підставі індивідуального договору про надання послуги з управління побутовими відходами, який є публічним договором приєднання про надання послуги з управління побутовими відходами (публікація на офіційному веб-сайті Первомайської міської ради від 29.08.2023). Інші суб'єкти господарювання здійснюють вивезення ТПВ згідно з укладеними договорами власним транспортом.

Первомайська міська територіальна громада має один полігон твердих побутових відходів, який належить до комунальної власності громади та знаходиться на балансі КП «Жилсервіс». Підприємство має Паспорт місця видалення відходів, який зареєстровано 11.10.2017. На Первомайському звалищі ТПВ здійснюється обвалування. До звалища веде під'їзна дорога з твердим покриттям, встановлено шлагбаум у пункті контролю та вишка для візуального контролю відходів. Встановлено попереджувальні та інформаційні знаки. На звалище підвозять ґрунт та глину для пересипання. Схили полігону посипані будівельними відходами, що затримує розмивання та обвали. У разі загрози небезпеки ділянки огорожуються сигнальними парканами та стрічками. Відведено окремі майданчики для легкозаймистих відходів. Огородження території полігону ТПВ відсутнє.

В межах проекту Програми розвитку ООН (ПРООН) в Україні за підтримки Уряду Швеції було придбано систему відеоспостереження, встановлено сонячні панелі та облаштовано пункт чергування на полігоні.

На території громади подекуди спостерігаються несанкціоновані накопичення сміття. Щорічно на ліквідацію несанкціонованих звалищ витрачаються бюджетні кошти, але кількість несанкціонованих звалищ не зменшується.

Нині фінансування сфери управління побутовим відходами у Первомайській міській територіальній громаді проводиться шляхом оплати населення та юридичними особами послуг із вивезення та зберігання ТПВ, а також виділення бюджетних коштів, передбачених на проведення заходів з управління побутовими відходами у обласному та місцевих фондах охорони навколишнього природного середовища.

За інформацією КП «Жилсервіс», рівень оплати населення послуги із збирання та перевезення побутових відходів становить 85 % - 90 %.

Сьогоднішній стан у сфері управління побутовими відходами у Первомайській міській територіальній громаді характеризується:

- задовільним рівнем охоплення населення наданням послуг із збирання та вивезення ТПВ, особливо у приватному секторі, що подекуди призводить до виникнення несанкціонованих звалищ;

- періодичним оновленням контейнерного парку (заміна, ремонт зношених контейнерів);

- наявністю необхідного обладнання та техніки для вивезення ТПВ за контейнерною схемою у м. Первомайський.

- відсутністю в 6 селах громади (крім с. Ржавчик) контейнерних майданчиків.

У разі запровадження вивезення ТПВ за контейнерною схемою в усіх селах громади, виникає необхідність у придбанні ще одного сміттєвоза.

4. Основні завдання та очікувані результати Програми

Основними завданнями Програми є:

- розробка та затвердження місцевого плану управління відходами;
- реформування системи управління відходами Первомайської міської територіальної громади шляхом поетапного запровадження на всій території громади системи роздільного збору окремих компонентів побутових відходів та впровадження сортування побутових відходів з вилученням компонентів, що мають перспективи переробки;
- підвищення обізнаності та відповідальності населення та суб'єктів господарювання щодо необхідності сортування відходів та своєчасної сплати за послуги у сфері управління відходами;
- придбання нового обладнання, устаткування та техніки у сфері управління побутовими відходами, а також поліпшення стану контейнерних майданчиків та під'їзних доріг до них;
- зменшення кількості стихійних сміттєзвалищ в межах населених пунктів громади;
- зменшення обсягів захоронення побутових відходів та забезпечення поліпшення екологічного стану довкілля, зменшення негативного впливу на навколишнє природне середовище;
- захист здоров'я людей та навколишнього природного середовища від негативного впливу відходів.

Очікувані результати Програми:

- забезпечення інфраструктури роздільного збирання, перевезення, сортування, переробки та повторного використання відходів;
- зменшення обсягів захоронення побутових відходів на полігоні ТПВ;
- забезпечення максимального вилучення вторинної сировини шляхом організації ефективної системи роздільного збирання відходів;
- підвищення рівня екологічної свідомості та відповідальності населення громади щодо поводження з побутовими відходами;
- залучення інвестицій у сфері управління відходами;
- покращення санітарного стану та благоустрою населених пунктів громади;
- зменшення шкідливого впливу відходів на здоров'я людей та навколишнє природне середовище.

5. Фінансове забезпечення Програми

Фінансування заходів Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів місцевого, обласного, державного бюджетів відповідно до їх реальних можливостей, власних коштів підприємств, а також інших джерел, не заборонених законодавством.

**6. Заходи та обсяги фінансування на період реалізації заходів
Програми управління відходами Первомайської міської територіальної громади
на 2024-2028 роки**

п/п	Найменування заходу	Джерела фінансування	Рекомендовані обсяги фінансування, рік /тис. грн.					Всього	Відповідальні підрозділи
			2024	2025	2026	2027	2028		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи з населенням щодо впровадження роздільного збирання відходів, укладання договорів на отримання послуг з вивезення відходів, недопущення утворення стихійних сміттєзвалищ, самовільного вивезення сміття на звалище.	Місцевий бюджет, Кошти підприємства	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0	100,0	Відділ державного архітектурно-будівельного контролю, благоустрою, агропромислового комплексу, торгівлі та транспорту, КП «Жилсервіс»
2.	Проведення рейдів, перевірок стану утримання прибудинкових територій та територій, що належать до відомства організацій, установ, підприємств, що діють на території громади. Контроль за дотриманням законодавства про відходи.	Місцевий бюджет							Відділ державного архітектурно-будівельного контролю, благоустрою, агропромислового комплексу, торгівлі та транспорту, КП «Жилсервіс»
3.	Улаштування контейнерних майданчиків, покриття, огорожі.	Місцевий бюджет, інші джерела	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	2500,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
4.	Ремонт контейнерних майданчиків, у т. ч. огорожі, покриття	Місцевий бюджет, інші джерела	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	2500,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
5.	Придбання контейнерів для змішаного збирання відходів, урн	Місцевий бюджет, інші джерела	300,0	300,0	300,0	300,0	300,0	1500,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
6.	Придбання контейнерів для роздільного збирання відходів будівельного сміття та крупногабаритних відходів	Місцевий бюджет, інші джерела	450,0	450,0	450,0	450,0	450,0	2250,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
7.	Ліквідація несанкціонованих звалищ	Місцевий бюджет, кошти підприємства	150,0	150,0	150,0	150,0	150,0	750,0	Відділ державного архітектурно-будівельного контролю, благоустрою агропромислового комплексу, торгівлі та транспорту, КП «Жилсервіс»
8.	Облаштування контрольно-	Місцевий		500,0				500,0	Фінансове управління,

	дезінфікуючої зони (дезбар'єру) на полігоні (звалищі) ТПВ	бюджет, кошти підприємства							відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
9.	Придбання та встановлення автомобільних ваг на полігоні (звалищі) ТПВ	Місцевий, обласний бюджет			2000,0			2000,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
10.	Обвалування полігону (звалища) ТПВ по периметру. Улаштування пожежної водойми. Улаштування огорожі	Місцевий бюджет, кошти підприємства	500,0	500,0	500,0	500,0	500,0	2500,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
11.	Придбання спецтехніки, механізмів, обладнання, агрегатів, запчастин, матеріалів	Обласний, місцевий бюджет, інші джерела	10000,0	10000,0	10000,0	10000,0	10000,0	50000,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
12.	Придбання обладнання для первинної переробки та сортування сміття	Місцевий бюджет, кошти підприємства, інші джерела		2500,0				2500,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
13.	Розробка та затвердження місцевого плану управління відходами	Місцевий бюджет, кошти підприємства	200,0					200,0	Відділ державного архітектурно-будівельного контролю, благоустрою агропромислового комплексу, торгівлі та транспорту, підприємства, організації, установи міста, КП «Жилсервіс», відділ ЖКГ
14.	Підведення комунікацій на полігон (звалище) ТПВ	Кошти підприємства, місцевий бюджет	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	1000,0	5000,0	Фінансове управління, відділ ЖКГ, КП «Жилсервіс»
Всього по місту:			13 620,0	16 420,0	15420,0	13420,0	13420,0	72300,0	

Міський голова

Микола БАКШЕЄВ